

Iktatószám: 164022/05.06.2024

Jóváhagyta:

Belső jelentés

A Hargita megyei szakképzés/szakoktatás/ inasképzés fejlesztési lehetőségei

Előkészítette:

Láttamozta:

A jelentést a Programok és Projektek Vezérigazgatósága állította össze.

Tartalom

I.	Téma/ Probléma/ Feladat.....	3
II.	Elemzés	4
III.	Következtetés	10
IV.	Javaslatok, ajánlások.....	14

I. Téma/ Probléma/ Feladat

Hargita megyében számos szakterületen a vállalkozások jelenleg is munkaerőhiánnyal küzdenek, a jövőben pedig tovább fokozódhat a szakemberhiány. Ennek egyik legfőbb oka a lakosság elöregedése, az egyre növekvő migráció a fiatalok körében, valamint az egyre nagyobb méreteket öltő iskolai lemorzsolódás.

Az utóbbi években némi fellendülést tapasztalhatunk, azonban a megfelelő színvonalú és mértékű foglalkoztatás jelenlegi helyzete Romániában és ezen belül Erdélyben, Székelyföldön is égető probléma. Továbbá jellemző a romániai munkaerőpiacra, hogy egyre több vállalat szembesül azzal a problémával, hogy egyre nehezebb megfelelő minőségű munkaerőt találni.

A magas munkanélküliség, az "agyelszívás" és a „kézelszívás” jelenségének csökkentése, megszüntetése érdekében fontos, hogy a szakképzési rendszerekből/duális képzési rendszerekből kikerült fiatalok a megszerzett tudásukat hosszú távon, szülőföldjükön kamatoztassák, reális esélyük legyen a tanult szakmából megélni.

Kelet Európához hasonlóan, napjainkban egyre növekvő tendenciát mutat Hargita megyében is a munkanélküli fiatalok száma.

Előzmények/ Kihívások:

- **a szakképzés, inasképzés alacsony társadalmi presztízse;**
- **a szakképzési rendszer alul-finanszírozottságából** adódó minőségi lemaradás;
- **rendkívül rugalmatlan képzési struktúra,** a duális képzési módszerek hiánya;
- **szakemberhiány – a vállalkozások irányából erős igény mutatkozik a szakemberek** iránt;
- a vállalkozók szerint a szakképzésben végzettek nem rendelkeznek megfelelő tudással, készségekkel és kompetenciákkal, a szakmunkásképzést legtöbbször csak utolsó lehetőségként választják;
- elavult szaktankönyvek, a magyar szaktankönyvek hiánya;

II. Elemzés

A megyei tanácsnak nincs direkt hatásköre az oktatás területén, viszont fontosnak tartjuk, hogy a szakoktatás jó irányba mozduljon előre. Éppen ezért 2017-ben létrehoztunk szakemberek bevonásával egy megyei szintű munkacsoport, amely részt vesz a szakoktatás témakörben tartott megbeszéléseken és szerepet vállal a szakoktatás minőségének javítása és népszerűsítése által a szakoktatás presztízsének a visszaállításában.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a szakképző intézmények infrastruktúrájának fejlesztésére, a gyakorlati képzés korszerű technikai feltételeinek megteremtésének a biztosítására, a szakoktatás és a pályaorientáció megerősítésére és a jó példák bemutatására.

Hargita Megye Tanácsa a Hargita Megyei Fejlesztési Ügynökséggel közösen szorgalmazta/ szorgalmazza a szakoktatás és a duális szakképzés erősítését és fejlesztését megyénkben. A szakoktatás fellendítése érdekében a Hargita Megyei Fejlesztési Ügynökség vezetője, a főtanfelügyelő, a vállalkozói szervezetek, az önkormányzati vezetők valamint az iskolaigazgatók részvételével, számos **gyárlátogatással, céglátogatással** egybekötött egyeztetést kezdeményeztünk. Ennek eredményeként együttműködési protokollba szögeztük le vállalásainkat, megállapodásainkat. **A megállapodásaink célja a szakiskolák, a vállalkozók és az önkormányzatok közötti szoros kapcsolattartás biztosítása, a szakoktatás fejlesztése, valamint a minőségi szakemberhiány csökkentése.**

Az elmúlt évekhez hasonlóan az idei év során is a Hargita Megyei Fejlesztési Ügynökséggel karöltve folytatjuk azokat a tevékenységeinket amelyek **a szakoktatás presztízsének a visszaállítását, a szakképzésnek a munkaerőpiaci igényekhez történő igazítását, valamint a fiatalokat célzó szakszerű pályaválasztási tanácsadás, pályaorientáció megerősítését szorgalmazták.** Továbbá fontosnak tartjuk, hogy a pályaorientációs tanácsadók, a pályaorientációs tevékenységek erősítése, fejlesztése révén, segítsék a szülők, diákok, tanárok társadalmi tudatformálását, mentalitás váltását.

Kiemelt figyelmet fordítottunk/ fordítunk a megyei ifjúsági élet támogatására, az ifjúsági tevékenységeket támogató program révén igyekszünk egy élhetőbb jövőt biztosítani a fiataloknak. Így évente meghirdetjük ifjúsági tevékenységeket támogató pályázati programunkat, amely révén támogatásban részesítjük a megyében ifjúsági tevékenységeket folytató civil szervezeteket. Ifjúsági pályázati programunk egyik kiemelt fontossággal bíró szegmense a pályaorientációs szakmai tevékenységek és a szakoktatás

(az V-VIII osztályos diákok műhelytevékenységének és szaktudásának fejlesztése a megfelelő eszközök beszerzése által), szakoktatáshoz szükséges tananyagok (könyvek, broszúrák, stb.) szerkesztése és nyomtatása, szakmai tapasztalatcserék szervezése (tangazdaságok, mintafarmok, gyárak látogatása) támogatása.

Az elmúlt évek során Hargita Megye Fejlesztési Ügynöksége közösen Hargita Megye Tanfelügyelőségével a szakoktatás támogatása és erősítése érdekében 14 tanintézmény számára közel 1700 szakmai segédanyagot biztosított. A villamossági-, pénztárosi és felszolgálati alapismeretek füzetek, tanulási segédletek a magyar nyelvű szakosztályokban tanuló diákoknak nyújtanak segítséget, hogy felzárkózhassanak a kor követelményeihez.

A segéd anyagok elérhetőek a [Hiánypótló segédanyagok a szakoktatásban](https://adehar.ro/hu/kiadvanyok/sajat) és a <https://adehar.ro/hu/kiadvanyok/sajat> linken.

Pozitívként említjük, hogy a 2017 – 2018-as tanévtől kezdődően Romániában a **német duális szakképzési modell mintájára** törvényes keretek között elindult a duális képzés. A szakoktatás időtartama három év, a célcsoport a nyolc osztályt végzett tanulók. Az esélyegyenlőség továbbra is adott, **három éves szakiskola elvégzése után a fiatalok különbözeti vizsgával beiratkozhatnak elméleti vagy szakközépiskolába és leérettségizhetnek.** A duális képzési formával a tanulók verseny- és piacképes, a munkaerő-piaci igényekhez igazodó, modern szaktudást és biztos munkahelyet szerezhetnek, a cégek pedig biztosíthatják szakember-utánpótlásukat.

Romániai viszonylatban a szakoktatásban résztvevő diákok a szakképzést támogató nemzeti programon keresztül havi 300 lejes támogatásban részesülnek, ezen kívül a duális képzésben résztvevő diákokat a vállalkozók is támogatják 300 lejjel a gyakorlati oktatás ideje alatt. Mindemelllett a duális képzésben résztvevő diákok kaphatnak a gyakorlatot biztosító vállalkozói szervezetektől tanulmányi ösztöndíjat, prémiumot, munkavédelmi öltözetet és más kedvezményben is részesülhetnek.

Egy másik pozitívum, hogy az Udvarhelyszéki Kis- és Középvállalkozók Szövetsége szorgalmazására, a 2017 - 2018 -as tanévtől elindult a vállalkozók kérésére a duális képzés Hargita megyében is, nevezetesen a székelyudvarhelyi Bányai János Szakközépiskolában asztalos és marós szakosztály és a székelyudvarhelyi Kós Károly Szakközépiskolában, a vendéglátóipar (szakács, pincér) szakon.

A 2018-2019-es tanévtől kezdődően a Ditrói Puskás Tivadar Szakközépiskolában indult 1 szakosztály 10-10 helyvel, duális képzési rendszerrel, erdész, öntő, és cukrász/pékkipar

szakokon, a Zeyk Domokos Iskolaközpontban asztalos és kertész szakokon, valamint a Székely Károly Szakközépiskolában esztergályos és hegesztő szakágazatban.

A 2019-2020-as tanévtől kezdődően kőműves - kőfaragó-vakoló, vízgázszerelő, szigetelő, ács-asztalos - parkettázó szakok indultak duális képzési rendszerben a csíkszeredai Kós Károly Szakközépiskolában.

A 2020-2021-es tanévtől kezdődően a Csíkdánfalvi Petőfi Sándor Szakközépiskolában egy hegyvidéki farmer szakosztály, 30 hellyel és a Csíkszeredai Székely Károly Szakközépiskolában egy-egy fél villanyszerelő és elektromechanikai szakosztály 16 illetve 13 hellyel. Az említett szakközépiskolák mellett a 2020-2021-es tanévben is indult duális képzés a Csíkszeredai Kós Károly Szakközépiskolában ács, kőműves és szigetelő szakosztályok, a Székelykeresztúri Zeyk Domokos Szakközépiskolában asztalos szakosztály, a Ditrói Puskás Tivadar Szakközépiskolában 1 szakosztály 10-10 hellyel, erdész, öntő, és cukrász/pékipar szakokkal, valamint a Székelyudvarhelyi Kós Károly Szakközépiskolában a vendéglátóipari (szakács, pincér) szakosztály.

A 2021-2022-es tanévtől kezdődően 3,5 osztály indult duális képzési rendszerben: 1 osztály a csíkdánfalvi Petőfi Sándor Szakközépiskolában mezőgazdasági dolgozó szakon, 1 osztály a ditrói Puskás Tivadar Szakközépiskolában erdész, cukrász és pincér szakokon és 0,5 osztály a székelykeresztúri Zeyk Domokos Szakközépiskolában asztalos szakterületen, 1 osztály a csíkszeredai Kájoni János Szakközépiskolában pincér, szakács, szállodai dolgozó szakterületeken.

A gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Szakközépiskolában a 2022-2023-as tanévtől kezdődően elindult a duális képzés asztalos, ács és parkettázó valamint szerelő szakterületeken.

Az elmúlt évek során fontosnak tartottuk és az elkövetkező években is meghatározónak tartjuk a szakképző intézmények infrastruktúrájának fejlesztését, támogatását, valamint a Hargita Megyei Nevelési Tanácsadási és Erőforrás Központ, a Hargita Megye Fejlesztési Ügynöksége, és más szakintézmények szakoktatás és a duális szakképzés népszerűsítését, erősítését és fejlesztését célzó programjainak, pályaorientációs programjainak, tevékenységeinek a támogatását, mint pl. a sulibörze, pályabörze, Szakmák éjszakája és más pályaorientációs programokat, amelyek segítik a pedagógusok munkáját, a szülők döntését és a diákokat a tudatosabb, hatékonyabb pályaválasztásban.

Hargita Megye Tanácsa partnerként részt vesz a SEE – Sustainable Entrepreneurship Education című Interreg Europe, európai uniós projektben, amelynek célja a fenntartható

vállalkozói ismeretek oktatását célzó regionális politikák és programok fejlesztése. A projekt 2024 áprilisában indult, és 2028 júniusában fog zárulni, főpartnere pedig a franciaországi BGE Haut de France intézmény.

A projekt lehetőséget teremt a lengyelországi, németországi, olaszországi, franciaországi, belgiumi és romániai partnereknek, hogy újító módszereket találjanak ki a fiatal középiskolások vállalkozószellemének ösztönzésére – tájékoztat közleményében Hargita Megye Tanácsának sajtószolgálat.

Forrás: <https://hargitanepe.ro/mar-a-kozepiskolaban-is-oktatni-kellene-a-fenntarthato-vallalkozoi-ismereteket>

A szakközépiskolák infrastrukturális felszereltségének a korszerűsítése érdekében Hargita Megye Tanácsa 2023-ban sikeresen pályázott az Országos Helyreállítási Alapból (PNRR) finanszírozott és az Oktatási Minisztérium által kiírt **“Az egyetem előtti oktatási egységek bútorokkal, tananyagokkal és digitális eszközökkel való felszerelésére”** vonatkozó pályázati kiírás keretében.

Hargita Megye Tanácsát **52 önkormányzat** bízta meg azzal, hogy a nevében állítsa össze és nyújtsa be a pályázatot **83 oktatási intézmény** számára.

A pályázatban a vissza nem térítendő támogatás összértéke **100,92** millió lej.

Ebből az összegből az oktatási intézményekben új bútorzatot, sporttermek felszereléseit vásárolhatja meg Hargita Megye Tanácsa, digitális eszközökkel szerelheti fel az osztályokat és a laborokat (fizika, kémia, matematika, multidiszciplináris stb.), szakkabineteiket (iskolai kabinet, pl. nyelv és kommunikációs kabinetek pszihopedagógia, sportterem stb.), valamint a szakközépiskolák didaktikai infrastruktúráját pedig új, korszerű didaktikai anyagokkal, eszközökkel, digitális eszközök vásárlásával bővítjük, ezzel hozzá járulván az oktatás minőségének a javításához.

A pályázat keretében 2024 -ben **10 szakközépiskola, szakközépiskola műhelye, 7 informatikai laboratóriuma lesz felszerelve didaktikai eszközökkel, anyagokkal, bútorzattal és digitális eszközökkel összesen 5,38 millió lej értékben.** Az iskolák által igényelt és a megvásárolandó modern didaktikai eszközök, digitális eszközök, didaktikai anyagok segíteni fogják a pedagógusok munkáját a tanításban és élményalapú tanulást fognak nyújtani a szakképzésben részt vevő diákok számára.

Ugyanakkor partnerként támogatjuk egy térségi duális szakoktatási kampusz létrehozását, felújítását, egy konzorcium létrehozását Csíkszeredában. A város és a megye

közötti jó együttműködés egyik példája az Országos Helyreállítási Alaphoz (PNRR) való közös pályázat, amelynek révén megújul, korszerűsödik a taplocai iskola központ infrastruktúrája új épületek létesítésével, valamint a projektben résztvevő szakközépiskolák (Kájoni János Szakközépiskola, Kós Károly Szakközépiskola, Székely Károly Szakközépiskola, Venczel József Szakközépiskola) duális oktatásának a megerősítésével.

A **konzorcium célja** a szakiskolás diákok és a cégek kölcsönös segítése, a térség munkaadóinak és a jövő munkavállalóinak az összekapcsolása, valamint a diákoknak lehetőséget biztosítani a szakma tanulásától a munkavállalásáig vagy az egyetemi továbbtanulásig. A duális képzés lehetőséget biztosít a diákok számára, hogy a szakmai, elméleti ismereteiket a szakiskolákban sajátítsák el, gyakorlati oktatásuk pedig a gyakorlati oktatást felvállaló cégeknél történjen, így a munkaadónak lehetősége van ki nevelni magának a szakembereit.

A konzorcium tagjai/projekt partnerek: Csíkszereda Városi Önkormányzata, Hargita Megye Tanácsa, Sapientia Erdélyi Magyar Tudomány Egyetem, a Nyárádszereda Önkormányzata, Erdőszentgyörgy Önkormányzata, a Joannes Kájoni, a Kós Károly, a Székely Károly és a Venczel József, a Székely Károly Szakközépiskola, az Amigo-Intercost KFT, a Heineken Románia RT, az EuratoRT, a Fenyő KFT, az Iris Service RT, a SET Prod-Com KFT, a Csíki Vállalkozók Egyesülete, a Székelyföldi Gyárosok és Nagyiparosok Egyesülete, a Hargita Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, a szovátai Swing Trade KFT és a Gyulafehérvári Caritas.

A projekt költségvetése: 121.672.185 lej (ÁFÁ-val), amelynek a nem elszámolható költségeihez Hargita Megye Tanácsa 5.864.320 lejjel járul hozzá.

A kampusz fejlesztése és felszerelése a következő szakterületeket célozza meg:

- Biotechnológia és környezetvédelem
- Agrár-élelmiszeripar
- Automatizálás és robotika
- Turizmus, szolgáltatások és élelmiszer
- Gépészeti technológia

A projekt futamideje/kivitelezési ideje: 36 hónap, nem haladhatja meg 2026 június 30.-át.

A nem formális képzési lehetőségek biztosításával a jelenlegi munkaerőpiacon hiányszakmáknak minősülő foglalkozási területekre kívánunk reális és hiteles

szakembereket képezni. Az iskolai rendszeren kívüli képzések által rászertnének erősíteni az iskolai rendszer keretében szervezett képzésekre, felnőttképzésre, éppen ezért a **Hargita Megyei Vámszer Géza Művészeti Népiskola** több szakkal járul hozzá a szakképzési programok erősítéséhez: hagyományos és modern ácsképzés, fafaragás, székely kapu faragás, asztalos képzés, népi bútorfestés, hagyományos népviselet készítés, szövés-varrás, hímzés, csipkekészítés, népviseleti tartozékok készítése, nemezelés, kerámia, bőrdíszmű, gyöngyfűzés, népi hangszerek készítése, kovácsolás, népi kosárfonás, illetve néptánc, népzenei képzések szerepelnek a népiskola képzési ajánlatában.

A nem formális, iskolai rendszeren kívüli képzések között kiemelten fontos az inasképzés, viszont sajnos Romániában még nem annyira vonzó a fiatalok és a vállalkozói szféra számára ez a képzési forma.

Az **inasképzés** a szakmunkásképzési szerződésen alapuló szakképzés, a 279/2005-ös számú törvény szabályozza a munkahelyi inasképzést. A megyei tanácsnak nincs direkt hatásköre a témakörben.

A munkahelyi tanonc/inas képzés:

- a) **16 évesnél idősebb érdeklődőknek szól**, akik a valós, konkrét szakmai helyzeteken alapuló tanulásra kívánnak összpontosítani, és közvetlenül a munkahelyen gyakorolnak
- b) **azokat a munkaadókat célozza meg, akik a munkaterület szerint tanuló szerződéses gyakorlatot kívánnak megszervezni a megüresedett álláshelyekre.**

Inas szerződés/Tanoncszerződés egy meghatározott típusú, meghatározott időtartamra kötött egyedi munkaszerződés, amelynek értelmében egy inasnak/tanoncnak nevezett természetes/fizikai személy vállalja a szakmai felkészülést, a szakma elsajátítását, a munkáltató felügyelete mellett dolgozik, aki vállalja fizetésének és a szakmai képzéshez szükséges feltételek biztosítását.

Az inasképzés kapcsán egyeztetünk a Megyei Munkaerő Elosztó Ügynökséggel (AJOFM), megtudtuk, hogy a cégek szükséges kérelmezzék a inasalkalmazást, szükséges jelentsék a Megyei Munkaerő Elosztó Ügynökségnek inasalkalmazási szándékukat.

A finanszírozása történhet a Megyei Munkaerő Elosztó Ügynökségen keresztül, 100 % megtérítés 2250 lej vagy a vállalkozó cég saját forrásból is biztosíthatja az inasképzést, a gyakorlatot és a képzési szintnek megfelelő akkreditált képzést.

Az inas/gyakornoki program összefoglalása

1. tanulószerveződés alapján szerveződik
2. szakmai oktató közreműködésével vagy szakképzési felhatalmazással történik
3. gyakornoki koordinátort biztosítanak
4. a tanulószerveződés időtartama alatt a képzettségi szinttől függően támogatott

Képesítési szintek és a tanulási szerveződés időtartama

- 6 hónap 1. szintű képzés esetén. Minimális képzési idő 180 óra
- 12 hónap 2. szintű képzés esetén. Minimális időtartam 360 óra
- 24 hónap 3. szintű képzés esetén. Minimális időtartam 720 óra
- 36 hónap 4. szintű képzés esetén. Minimális időtartam 1080 óra.

III. Következtetés

Célunk az, hogy a munkaerőpiacon megjelenő hiányszakmákat csökkentsük, a végzős diákok körében a munkanélküliséget visszaszorítsuk, hogy a diákok a képzésüknek megfelelően tudjanak elhelyezkedni a munkaerőpiacon.

Hisszük azt, hogy a közösségnek elméleti tudással rendelkezőkre, de jó szakemberekre is szüksége van, és mindenki ugyanolyan hasznos tagja a társadalomnak. A jó szakma, egy saját vállalkozás indítása megalapozza a fiatalok, a fiatal családok jövőjét, perspektívát kínál, fontosnak tartjuk, hogy a fiatalok ne csak a kivándorlásban lássanak lehetőséget. És ez egy másik fontos küldetésünk, hogy jövőt biztosítsunk fiataljainak itthon, ezáltal indirekt módon hozzájáruljunk a megye gazdaságának fejlesztéséhez is.

1. Mentalitásváltás a szakoktatás kapcsán

Szükségesnek tartjuk a szakmai tapasztalatcserét a székelyföldi szakképzés, a pályaorientációs tanácsadói képzés, a pályaorientációs tevékenységek, a tanácsadások kialakítása és egyéb témakörökben.

Célunk a mentalitásváltás a szülők körében és a szakoktatással kapcsolatos tévhitek eloszlatása, ezért szívesen fogadunk olyan jó gyakorlatokat, kommunikációs stratégiákat, melyek a szakma, a szakoktatás megbecsüléséről szólnak és arra hivatottak, hogy informálják a szülőket, gyermekeket a szakma fontosságáról.

2. Magyar nyelvű szaktankönyvek hiánya

A szakoktatásban résztvevő diákoknak sok esetben az iskola nem tud magyar nyelvű szakkönyveket biztosítani.

Szívesen fogadunk magyar nyelvű tankönyveket, munkafüzeteket, szaklapokat, e-learning tananyagfejlesztés terén megosztott tapasztalatokat, amelyek a minőségi szakoktatást támogatják.

3. Duális képzés fejlesztése

A szakoktatás tekintetében további kihívás a rendkívül rugalmatlan képzési struktúra, a duális képzési módszerek hiánya.

Tevékenységeink fejlesztése érdekében szívesen csatlakozunk partnerként tanulmányutak szervezéséhez, ezáltal diákjainknak esélyt adva a magasabb szintű technológiák megismerésére.

4. Szakműhelyek felszerelése

Szakiskoláink a szakműhelyek felszereltsége terén is nehézségekbe ütköznek. A szakiskoláinkban végző diákok sok esetben sajnos nem tudják a modern gépeket használni, nem ismerik az új alapanyagokat, technológiákat. Ezért a minőségi szakoktatás didaktikai eszközei és gépállomány hátterének a biztosítása érdekében fontosnak tartjuk az erre a célra kiírt pályázati lehetőség kiaknázását.

5. Pedagógus képzés:

A pedagógus képzés erősítése érdekében szívesen fogadunk magyarországi jó példákat ugyanakkor szívesen csatlakozunk a pedagógusok számára képzések szervezéséhez.

6. Duna Régió Szakképzési Klaszter

Magyarország Nemzeti Munkaügyi Hivatala Szak- és Felnőttképzési igazgatóságának valamint Hargita Megye Tanácsának kezdeményezésére 2015 márciusában megalakult a Duna Régió Szakképzési Klaszter annak érdekében, hogy a régió szakképzési rendszereit összehangoltan, a határokon átívelő módon fejlesszük és újítsuk meg, kiaknázva az együttműködésekben rejlő sokszorozó hatásokat.

További együttműködést javasolunk a Duna Régió Szakképzési Klaszter Kárpát-medencei partnereivel a magyar szakképzési szakpolitika Kárpát-medence egészét érintő intézkedéseinek kialakításában és megvalósításában, amelyek kiaknázva az együttműködésben rejlő sokszorozó hatásokat hozzájárulnak a külhoni magyar szakképzés megújulásához.

7. Új alap készségek, projekt alapú oktatási módszerek bevezetése és fejlesztése

Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy úgy a formális, mint a nem formális oktatásban egyaránt **az új alap készségek - informatikai jártasság, idegennyelv-ismeret, műszaki kultúra, vállalkozási és társadalmi ismereteken és készségeken túl, a problémamegoldás, kritikai gondolkodás, kreativitás, az együttműködés, az érzelmi intelligencia, a döntéshozatali képesség, a kognitív rugalmasság** – elsajátítására helyeződjön a hangsúly. Ezen a téren is javasoljuk a jó gyakorlatok megosztását, tapasztalatcserék keretében.

Továbbá fontosnak tartjuk a **projekt alapú oktatási módszerek bevezetését és fejlesztését** a fiatalok gyakorlati, életközeli feladatainak sikeres végrehajtása érdekében, ezért ezen a téren is javasoljuk a magyarországi jó gyakorlatok megosztását.

Az iskolák digitális eszközökkel, didaktikai anyagokkal/ eszközökkel, bútorzattal történő felszerelése, amely **“Az egyetem előtti oktatási egységek bútorokkal, tananyagokkal és digitális eszközökkel való felszerelésére”** vonatkozó pályázati kiírás keretében valósul meg 2024-ben hozzájárul a szakképzés minőségi javulásához, a megye szakiskolái korszerű, jól felszerelt környezetben, minőségi és piacorientált szakképzést nyújthatnak az elkövetkező időszakban a diákok számára.

Hargita Megye Tanácsának oktatási szakbizottsága megtárgyalta a Duális szakképzés Csíkszeredában témájú fejlesztési projekt helyzetét, célkitűzéseit, javaslatot fogalmazott meg és kérte, hogy a projekt implementációja alkalmazásánál legyen figyelembe véve a javaslat. Tekintettel arra, hogy jelentős a megyei tanács hozzájárulása a projekt megvalósításához szükségesnek és fontosnak tartjuk a projekt célkitűzéseinek és tevékenységeinek a részletes ismertetését a konzorciumi tagokkal. A javaslatot előterjesztettük és elküldtük Csíkszereda Város Önkormányzatának.

Hasznosnak és időszerűnek tartjuk a projektet, úgy gondoljuk, hogy a projekt sikeres megvalósítása érdekében paradigma és mentalitás váltásra van szükség a diákok, a szülők, a didaktikai és a kiegészítő személyzet, a projektben résztvevő iskolák vezetősége, és a gazdasági szereplők körében:

- Szükségesnek tartjuk a projektben résztvevő iskolák humán erőforrása számára hivatalos, komplex képzési programok indítását, fejlesztését;
- Fontosnak tartjuk a szakmai és pályorientációs tevékenységeket gimnáziumi ciklus kezdetétől a diákok számára ;

- A fentiek értelmében úgy gondoljuk, hogy nagyon fontos lenne:
 - **a projektben jelentős hozzáférés legyen szakmai és orientációs képzési programokhoz, fejlesszük a pályaorientációs tevékenységeket;**
 - **megvizsgálni annak a lehetőségét, hogy miként lehetne a fenti területeken szakértelemmel rendelkező intézményeket bevonni a konzorciumba, szükségesnek tartjuk meg nézni gazdaság, diák, tanári szemszögből mire van szükség.**

A 200 férőhelyes konferencia terem építése helyett fontosnak tartjuk a duális oktatásra jellemző oktatási technikák területeire vonatkozóan egy innovációs, tanulmányi központ építését, a jó gyakorlatok népszerűsítésének, a szakmai tanácsadási szolgáltatások fejlesztésének és megvalósításának helyet adó központ létrehozását.

Szeretnénk tudni, mi a koncepció a humánerőforrás, a pályaorientáció, a diákok beiskolázásának tekintetében, mi az innovatív elem, a szoft elem éppen ezért kértük, Csíkszereda Város Önkormányzatának a képviselőit, hogy a projektcsapatot erősítsék szakemberekkel és

A 240 gyermek beiskolázása nagyon nehéz a szakoktatásban, a duális kampuszban bevonzott diákok veszélyeztethetik a csík környéki vidéki szakközépiskolák csíkdánfalvi Petőfi Sándor Szakközépiskola, a csíkszentmártoni Tívai Nagy Imre szakiskolai beiskolázását és fennmaradását. Szeretnénk ha be lenne mutatva a konzorcium tagjainak, a diákok vonzásának a stratégiája a konzorcium távolabbi a kistérségeiből.

Az elszámolható projekt célkitűzésekre vonatkozóan szeretnénk látni egy ütemtervet, hogy a beruházások mellett, amik észszerűek és fontosak a képzési és átképzési programok milyen elképzelés szerint valósulnak meg, kinek milyen szerepe van, kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a projektnek legyen utóélete is. A projekt célkitűzése a beiskolázására vonatkozóan érintik a tanfelügyelőség szakiskolai beiskolázás tervét, ezért javasolt bevonni a projekttevékenységekben a tanfelügyelőség szakembereit is.

Tekintettel arra, hogy a szakképzett fizikai munka iránti érdeklődés a fiatalok körében tartósan csökken, és egyre szűkebb társadalmi rétegek számára vonzó (lassan csak a gyengébben tanuló diákok számára elfogadható alternatíva) **kiemelten fontosnak tartjuk, hogy az elkövetkező időszakban a szakpolitika és a társadalmi szereplők megfelelő döntéseket hozzanak a szakiskolai beiskolázási számok javulása, a szakképzés, inasképzés vonzóerejének, társadalmi presztízsének növelése érdekében.**

Továbbá fontosnak tartjuk, hogy a Csíkszereda Városi Önkormányzat által kivitelezésre kerülő projekt jó gyakorlatként, jó példaként, mozgató rugóként hasson a megye többi térségére és segítse a szakoktatás és duális képzés erősítését.

IV. Javaslatok, ajánlások

Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy úgy a formális, mint a nem formális oktatásban egyaránt **az új alap készségek - informatikai jártasság, idegennyelv-ismeret, műszaki kultúra, vállalkozási és társadalmi ismereteken és készségeken túl a problémamegoldás, kritikai gondolkodás, kreativitás, az együttműködés, az érzelmi intelligencia, a döntéshozatali képesség, a kognitív rugalmasság –** elsajátítására helyezni a hangsúlyt.

Az elkövetkező években is meghatározónak tartjuk a szakképző intézmények infrastruktúrájának fejlesztését, támogatását, valamint a Hargita Megyei Nevelési Tanácsadási és Erőforrás Központ, a Hargita Megye Fejlesztési Ügynöksége, és más szakintézmények szakoktatás és a duális szakképzés népszerűsítését, erősítését és fejlesztését célzó programjainak, pályaaorientációs programjainak, tevékenységeinek a támogatását, mint pl. a sulibörze, pályabörze, Szakmák éjszakája és más pályaaorientációs programokat, amelyek segítik a pedagógusok munkáját, a szülők döntését és a diákokat a tudatosabb, hatékonyabb pályaválasztásban.

Megkerületlennek tartjuk a **pályaaorientációs és tanácsadási szolgáltatások bővítését, a pályaaorientációs és munkaerő-piaci tanácsadás rendszerének a fejlesztését.** Ajánlott már az általános iskola V. osztályától, vagy akár már az elemi osztályokban elkezdni a diákok pályaaorientálását a mélyebb önismeretre, és egyéni kompetenciák felismerésére fókuszálni.

A szakoktatás és képzési rendszereknek a továbbiakban is ösztönözniük kell a **szakképzésben résztvevő tanárok, oktatók, mentorok szakmai készségfejlesztését.**

Törekedni kell a több lábon álló oktatási és képzési rendszerek megalapozására, bevezetésére, hogy a fiataloknak lehetőségük legyen a teljes életpálya kialakítása érdekében több szakmát is elsajátítani.

Mivel Hargita Megye Fejlesztési Ügynöksége programjai által kiemelten foglalkozik a szakképzés, a pályaaorientáció erősítésével, fejlesztésével és a vállalkozói szférával, vállalkozói egyesületekkel, valamint a szakképző oktatási intézményekkel, a Megyei

Munkaerő Elosztó Ügynökséggel partnerségben hozzájárul a szakoktatás presztizsének a visszaszerzéséhez, fontosnak tartjuk, hogy a szakképzés, pályaorientáció témában szervezett eseményeken téma legyen az inasképzési program ismertetése is a vállalkozók, a diákok számára a Megyei Munkaerő Elosztó Ügynökség által.

Annak érdekében, hogy a szakpolitika és a társadalom szereplői megfelelő döntéseket hozzanak a szakiskolai beiskolázási számok javulása, a szakképzés, inasképzés társadalmi presztizsének növelése érdekében javasolt fórumokat, workshopokat tanulmányt készíteni arra vonatkozóan, hogy milyen hatása lesz a vidéki szakoktatásra Csíkszereda Város Önkormányzata által megvalósítandó duális szakoktatási kampusz létrehozásának.

2024. május .9